

Aktivitetsplan för studie- och yrkesvägledning på Navet skola

Studie- och yrkesvägledning ska vara en kontinuerlig och integrerad del av undervisningen vid Örebros kommunala grundskola och anpassade grundskola. I huvudmannaplanen, ”Plan för studie och yrkesvägledning som hela skolans ansvar”, står vad de nationella målen för studie- och yrkesvägledning innebär för Örebro kommun.

Varje skola ska ha en lokalt utformad aktivitetsplan med aktiviteter, ansvarsfördelning, och utvärderingsbara mål. Planen ska baseras på de kartlagda behov som finns hos eleverna på skolan samt ha en tydlig ansvarsfördelning. I den lokala aktivitetsplanen synliggörs skolans arbete med studie- och yrkesvägledning som hela skolans ansvar.

Aktiviteterna i den lokala aktivitetsplanen ska vara kontinuerliga genom att:

- De ska genomföras i alla skolor i årskurs 1–9.
- De ska vara medvetna, planerade inslag som skapar en helhet för eleverna.
- De kan ingå i samtliga ämnen.

Den lokala aktivitetsplanen fylls i av respektive skola med exempel på hur personal kan arbeta med studie- och yrkesvägledning tillsammans med eleverna.

Aktivitetsplanen ska;

- Visa att det finns rutiner och metoder för att planera, utvärdera och utveckla studie- och yrkesvägledningen på enheten så att den tillgodoser elevernas behov av vägledning.
- Tydliggöra hur ansvaret för studie- och yrkesvägledningen är fördelat mellan studie- och yrkesvägledare, lärare och övrig personal samt formerna för samarbetet mellan dem.
- Tydliggöra att studie- och yrkesvägledning sker kontinuerligt och integrerat i utbildningen under studietiden, så att eleven ges förutsättningar att göra väl underbyggda studie- och yrkesval.
- Visa att eleverna, utifrån sina behov, erbjuds aktiviteter för att stärka elevernas valkompetens, självkännet, kunskap om arbetsmarknad och utbildning samt motverka begränsningar genom normkritiskt förhållningssätt, vid framtida studie- och yrkesval.

Elevernas behov av studie- och yrkesvägledning (VAMS)

I Allmänna råd, Arbete med studie- och yrkesvägledning, sammanfattas elevens behov av studie- och yrkesvägledning som att eleven, utifrån sina förutsättningar, ska:

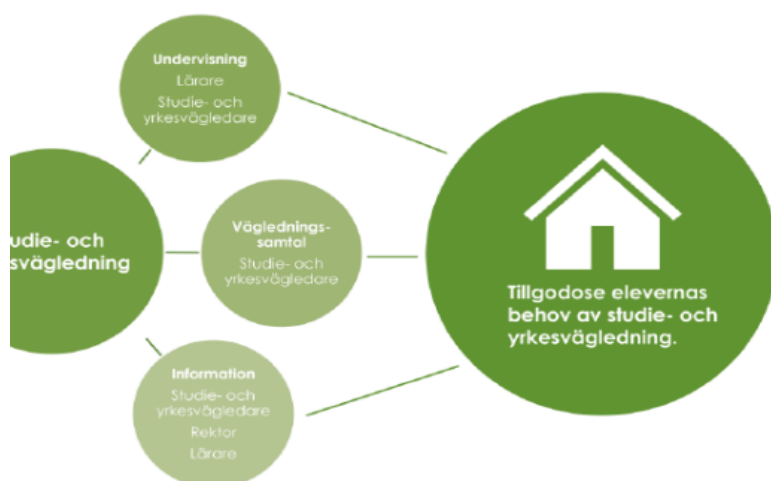
- lära sig att fatta beslut och att lära sig att genomföra dem (**V**alkompetens)
- bli medveten om olika valalternativ, utbildningar och yrken (**A**rbetsliv och utbildning)
- bli medveten om relationen mellan sig själv och valalternativen (**M**otverka begränsningar)
- bli medveten om sig själv (**S**jälvkänedom)

Valkompetens För att hantera valsituationer behöver eleven utveckla ett antal kompetenser som visar på strukturerade sätt att samla, analysera, sätta samman och organisera sig själv i förhållande till utbildnings- och yrkesinformation. Valkompetens utgör också färdigheter i att kunna fatta och genomföra beslut, hantera övergångar samt frivilliga och ofrivilliga brytpunkter i livet.

Arbetsliv och utbildning Eleverna ges en allsidig och bred information kring arbetsliv, yrken och olika utbildningsvägar. Eleverna ges möjlighet att utveckla sin förmåga att kritiskt granska information om studier och yrken samt skapa medvetenhet om vilket ansvar de själva har för sina studie- och yrkesval. Eleverna får saklig och aktuell information om arbetslivets kvalifikationskrav och om hur arbetsmarknaden ser ut inom olika yrkesområden. Informationen om utbildningsvägar och yrken bör vara aktuell, opartisk, tillförlitlig och tillgänglig för eleverna när de behöver den, innefatta perspektivvidgande aktiviteter samt samverkan mellan skola och arbetsliv (SSA).

Motverka begränsningar Aktiviteterna och innehållet anpassas till barnens ålder och individuella behov och ska bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av könstillhörighet, social eller kulturell bakgrund. Genom ett normkritiskt förhållningssätt kan stereotypa föreställningar om yrken och studier utmanas, och på så sätt vidga elevernas perspektiv vid sina framtidsval. Benämns även som mönsterbrytande aktiviteter.

Självkänedom handlar om att utveckla kunskaper om sig själv och att få insikter om sina styrkor, förutsättningar, egenskaper, förmågor, drivkrafter, motivation, intressen, värderingar, attityder, kunskaper samt utveckling av entreprenöriella förmågor och entreprenörskap.

Skolverkets beskrivning hur skolan tillgodoser elevernas behov av studie- och yrkesvägledning.

Stöd vid planerandet av studie- och yrkesvägledning

Se över den pedagogiska verksamheten och fundera på hur ni vill arbeta med studie- och yrkesvägledning i er verksamhet – hur kan ni arbeta utifrån exempelvis grupp, avdelning, ämne, eller arbetslag? Vilka aktiviteter utförs idag som faller inom studie- och yrkesvägledning? Vilka mål ska sättas för den lokala studie- och yrkesvägledningen?

Förslag på arbetsgång

Skolans rektor ansvarar för att den lokala aktivitetsplanen upprättas, tillämpas, utvärderas och vid behov uppdateras. Förslagsvis har Studie- och yrkesvägledare (där SYV finns) eller pedagog utsetts av rektor till att utgöra en samordnande funktion på den lokala enheten, kring aktivitetsplanen och dess innehåll. Förslagsvis kan en grupp tillsättas för planering och uppföljning av aktiviteterna.

Identifiera och skapa er en bild över elevernas behov av studie- och yrkesvägledning på just er skola. Skapa överblick genom att ringa in vilka studie- och yrkesvägledande aktiviteter som sker på skolorna redan idag. Använd mallen på sidan 7 för inventering, planering och dokumentation av studie- och yrkesvägledning. I den kan ni synliggöra aktiviteternas inriktningar/kvalitetsaspekter, ansvarsfördelning samt fördelning mellan olika årskurser. Använd samma mall för att sedan planera läsårets aktiviteter.

Mallen på sidan 5 utgår från Skolverkets modell för systematiskt kvalitetsarbete och kan också användas som komplement till mallen för inventering, planering och dokumentation och användas för den övergripande planeringen på er enhet.

Systematiskt kvalitetsarbete kring studie- och yrkesvägledning

1. Vart är vi?

- Skapa nulägesbild genom att inventera vad som görs i de olika årskurserna
- Kartlägg och fundera kring elevernas behov (VAMS) av studie- och yrkesvägledning och hur ni möter upp det

2. Vart ska vi?

- Formulera mål för skolans arbete med studie- och yrkesvägledning (Se elevens behov / VAMS på sid. 2)

3. Hur gör vi?

- Aktivitetsplan – fyll på med aktiviteter utifrån de olika inriktningarna (mallen sid. 6)
- Genomför med eleverna

4. Hur blev det?

- Utvärdera och analysera, hur blev det? Vad blev bra, behöver vi göra något annorlunda nästa gång?
- Börja om från ”Var är vi?”

Övergripande planering, utvärdering och mål

Vart är vi?	Vart ska vi?
<p>Gymnasieinformation – i klassrum, föräldramöte Individuella vägledningssamtal Åk 9 Arbetsmarknadskunskap med Handelskammaren Åk 9 Yrkeskampen Åk 8 Gymnasiemässa Åk 9 Yrkesmässa Åk 8 & 9 Studiebesök & workshop Örebro universitet Åk 9 Smartmatte Åk 9 Info, tidsram från syv & ssk Åk 7 Gymnasieveckan Åk 9</p>	<p>Prao Åk 8 Utveckla arbetet inför Yrkeskampen Åk 8 Gymnasieinfo Åk 8 VT26 Individuella vägledningssamtal Åk 8 E-kampen Åk 8 VT26 E-kampen efterarbete Åk 8 VT26 Inventering studie-& yrkesvägledning VT26 VBPL – Entreprenörskapstävling Åk 7 Integrera vägledning i språkval – Framtidskort Åk 7-9 Lektion inför feriepraktik Åk 9 Arbetsmarknadskunskap med Handelskammaren Åk 7</p>
Hur blev det?	Hur gör vi?
	<p>SYV: Håller i individuella samtal med Åk 9 HT25, Åk 8 VT26 Gymnasieinfo till Åk 8 under VT 26, Åk 9 HT25 Skapar lektionsmaterial och genomför eller delar med lärare Åk 7 Genomför tillsammans med lärare lektioner inför Yrkeskampen Inventerar i arbetslagen med hjälp av rektorer och kartlägger hur vi ligger till, skapar därefter en digital bank med tips, idéer och material Organiserar och schemalägger PRAO, Smartmatte, Ekampen & Yrkeskampen</p>

Förslag på Studie- och yrkesvägledande aktiviteter

F-3 - Framtidsdrömmar, självporträtt, yrkespromenad i närmiljön, yrkesalfabet, studiebesök etc.

4-6 - Studiebesök, språkval, övningar kring yrken, besök av yrkesverksamma inom olika yrken etc.

7-9 - Yrkeskampen, Prao, E-kampen, Arbetsmarknadskunskap, VBPL, Smartmatte

Aktuella händelser och datum 2025-2026

Gymnasiemässa på Conventum - 8/10

Yrkesmässa på Conventum - 13/11

Gymnasieval - Öppnar januari

Skolval till grundskola - 31 januari

Ansökan till gymnasiet senast - Februari

Årskurs 8 prao - under vecka 19-20

Inventering, planering och dokumentation av studie- och yrkesvägledning

Läsår: 25/26

Enhet/arbetslag:

Inriktning/kvalitetsaspekt*

V - Valkompetens

A - Arbetsliv och utbildningar/Arbetsmarknadskunskap

M - Motverka begränsningar/Mönsterbrytande aktivitet

S - Självkännedom och entreprenörskap

Inriktning/ Innehåll Årskurs Ansvarig När? Övrigt/kommentarer
kvalitetsaspekt

V, A, M, S	Arbetsmarknadskunskap	9	SYV	Handelskammaren, HT
A, S	Yrkeskampen	8	SYV/Lärare	HT, digital tävling kopplat till yrkesprogram gy
V, A, M, S	Yrkesmässan	8, 9	SYV/Lärare	Få inspiration kring framtida yrkesmöjligheter
V, A, M, S	Gymnasiemässan	9	SYV/Lärare	Utforska olika möjligheter för gymnasieval
V, A, M, S	PRAO	8	SYV/Lärare	Praktisk kunskap om arbetslivet. Före och efterarbete
V, A, M, S	Individuella samtal	8,9	SYV	Individuella samtal kring framtiden kopplat till gymnasieval och prao,

V, A, M, S	Workshop linje 14, studieteknik mm	7-8	SYV/ lärare	Linje 14 besöker Navet och har lektion med Åk 7
V, A, M, S	Workshop linje 14, universitetsbesök	9	SYV/ Lärare	Inspirerande besök på för att uppleva universitetsmiljö
V, A, M, S	Arbetsmarknadskunskap	7	SYV	Handelskammaren, VT
V, A, M, S	Ekampen	8	SYV/Lärare	Brytdagar med tema entreprenörskap
V, A, M, S	Smartmatte	9	SYV	Verklighetsförankrad matematik, korta lektioner med representanter från olika företag
A, M, S	Världens bästa problemlösare, entreprenörskapstävling	7	SYV/Lärare	Bild & syv integrerat, lösa verkliga problem och presentera lösningen kreativt
A	Undervisning feriepraktik	9	SYV	Information kring feriepraktik i klassrum
V, A, M, S	Framtidskort språkval	7-9	SYV/Lärare	Vidga handlingshorisonten inför gymnasievalet med syv inegrerat i språkval
V, A, M, S	Gymnasieveckan	9	SYV/Lärare	Aktiviteter, uppgifter och övningar för att öka självkänedom och kunskap inför gymnasievalet

* Hämtat från läroplanerna och allmänna råd för studie- och yrkesvägledning.

Inspiration och förslag till innehåll i studie- och yrkesvägledning

7–9

www.framtidsvalet.se

Gå in på inspirationskanalen för studie- och yrkesvägledare samt skolpersonal. Du hittar arbetsuppgifter, webbadresser, tester, namn på personer som kan komma ut i ditt klassrum och berätta vad de gör och mycket mer. (Inloggning till inspirationskanalen: inspiration). I huvudsak inför gymnasievalet.

Skolverkets lärportal

Modulen om Studie- och yrkesvägledning integrerat i undervisningen för grundskolan; <https://larportalen.skolverket.se/moduler/M931>

www.yrmis.se I YRMiS lärarrum finns gratis förslag på undervisning om arbetslivet i skolan. Arbetsuppgifterna följer läroplanen och har tagit fram i samarbete med lärare och studie- och yrkesvägledare. Yrkesfilmer.

<https://utbildningsguiden.skolverket.se/>

Stöd vid val av skola

Lektionsmaterial för prao – Skolverket

Material som hjälper dig att förbereda eleverna inför prao.

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/lektionsmaterial-for-prao>

<https://arbetsmarknadskunskap.se/>

Arbetsmarknadskunskap och www.dittyrke.se (Intressetest för 7-9)

UF - Ung Företagsamhet

Läromedel finns att köpa från UF, både för grund- och gymnasieskolan.

www.jobbafrisk.se vägledning för personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning

Yrkeskampen, World Skills Sweden

Lokala samarbeten

Arbetsmarknadskunskap via Handelskammaren Mälardalen

E-kampen genom Startcentrum (<https://vimeo.com/334906995>)

Teknikcollege i Örebro län

Linje 14 studiestöd och workshop, Örebro universitet

Framtidsfrön, www.framtidsfron.se